

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה
העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה
להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטפנסט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת

הרה"ק רבי שמואל שמואלקא יהודה לייב בהג"ר משה זצ"ל
הרה"ק רבי יהודה צבי הפהן בהרה"ק ר' אורי יאלעס זצ"ל
הרה"ק רבי שלום מזרחי דידיע זצ"ל
הרה"ק רבי יוסף יצחק ב"ר שלום דובער זצ"ל

משנה ו'

משנתנו היא המשך המשנה הקודמת, והיא ממשיכה ללמד על אדם ששוכב על האסקופה (מפתן הדלת). כך שחלק ממנו נמצא בתוך הבית וחלק מחוץ לבית.

רבינו עובדיה מברטנורא

והאיהלו עליו טהורים - על מקצת גופו שבחוץ.

בית שמאי מטהרין - דאין באה תחתיו טומאה שבבית, דאין כאן חלל.

ובית הלל מטמאין - דסברי אדם חלול הוא ובאה תחתיו טומאה, ואותן שהאיהלו עליו בחוץ נטמאו.

הטמאה בבית אם היתה טומאה מן המת בתוך הבית, והיה אדם ששכב על מפתן הדלת, חלקו בבית וחלקו בחוץ, והאיהלו עליו טהורין ובני אדם טהורים עברו מעליו, והאיהלו על חלק גופו שמחוץ לבית -

בית שמאי - מטהרין את האנשים שעברו מעל האדם השוכב, לפי שאין האדם נעשה אוהל להביא את הטומאה מן הבית לחוץ, הואיל ואין תחתיו חלל בשיעור טפח, וגם פה בית שמאי הולכים לשיטתם שאין חלל הגוף נחשב לחלל, ו**בית הלל - מטמאין** את האנשים שעברו מעל האדם השוכב, שהואיל ולשיטת בית הלל חלל גוף האדם נחשב לחלל, נמצא שחלק הגוף העליון של האדם השוכב, שהוא גבוה טפח מהרצפה, נעשה אוהל, והוא מביא את הטומאה שנמצאת מתחתיו בחלק גופו שבתוך הבית אל מתחת לחלק גופו שנמצא מחוץ לבית, וכיוון שהאדם אינו חוצץ בפני הטומאה (לפי שאדם נעשה אוהל לטמא ולא לטהר), לפיכך אותם האנשים שהאיהלו על חלק גופו שבחוץ נטמאים.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מו"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פערייל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ז'

המשך רבינו עובדיה מברטנורא

ומת הכלב- דאילו חי אפילו כולו בבית, הבית טהור, דטומאה בלועה בבעלי חיים אינה מטמאה.
ומוטל על האסקופה- וצווארו לפנים.
אם יש בצווארו פותח טפה- רוחב הצוואר טפה. ומשערץ אותו על ידי חוט המקיף את הצוואר. דכל שיש ברחבו טפה יש בהיקפו שלושה טפחים.
מביא את הטומאה- דצד העליון שבו מאהיל על הטומאה וממשיך את הטומאה לבית.

ואם לאו- דאינו פותח טפה.
אינו מביא את הטומאה- דלענין הבאת טומאה בעינן פותח טפה.
רבי יוסי אומר רואים את הטומאה- בודקים בגופו של כלב את מקום הטומאה. אם היא מן המשקוף ולפנים, הבית טמא אף על פי שאין בצווארו רוחב טפה, דטומאה טמונה בוקעת ועולה, ונמצא שהבית האהיל על הטומאה. והלכה כרבי יוסי.
פיו לפנים- ונקב ונבו מבחוץ.

הבית טהור- אם טומאה מבחוץ. דמשום המשכה לא מטמאין ליה, שאין דרך מאכל לצאת דרך פיו אלא דרך נקב בית הרעי.
פיו לחוץ- ושוליו לפנים.
הבית טמא- שהרי דרך פתח קטן זה היה סופה לצאת.

בין כך ובין כך- בין פיו לפנים בין פיו לחוץ, בין טומאה מכנגד המשקוף ולפנים בין טומאה לחוץ, בין יש בצווארו טפה בין אין בצווארו טפה, בכל ענין הבית טמא, דטומאה יוצאה בין דרך כניסתה בין דרך יציאתה.
כמה תשהה- בשר המת. במעיו. של כלב קודם שימות הכלב ושוב לא יטמא מפני שיהיה חשוב כמעוכל.

שלושה ימים מעת לעת- משעה שאכלה. כדאמרין (שבת דף קנ"ה) גלוי וידוע לפני הקב"ה שמוזנותיו של כלב מועטין לפיכך משהה אכילתו בתוך מעיו שלושה ימים.

בעופות וברגלים- אם אכלו בשר המת, כדי שתיפול לאור ותשרף.

רבי יחזקה בן בתירא אומר וכו'- והלכה כרבי יהודה בן בתירא.

כָּלֵב שֶׁאָכַל בְּשַׂר הַיַּמַּת וַיִּמַּת הַכָּלֵב והמדובר בדווקא שהכלב מת, שכן אם הכלב חי אין הטומאה הבלועה שבתוכו מטמאה, **וּמֵטָל עַל הָאֲסָקָה** ואותו הכלב המת מוטל על מפתן הדלת וראשו פונה לצד הבית - **רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר: אִם יֵשׁ בְּצוּאָרוֹ פּוֹתֵחַ טֶפֶח** כלומר אם יש בצווארו רוחב של טפח על טפח, ומשערים זאת ע"י מדידת היקף הצוואר (שכן כל שיש בהיקפו 3.14 טפחים יש בקוטרו טפח) - **מְבִיא אֶת הַטְּמֵאָה** לבית, לפי שהחלק העליון בגוף הכלב מהאהיל על הטומאה שבתוך גופו, ומתפשטת הטומאה דרך הצוואר והפה לתוך הבית **וְאִם לֹא** ואם אין שיעור פותח טפח בצוואר - **אֵינוֹ מְבִיא אֶת הַטְּמֵאָה** לבית, שכן כל שאין בו פותח טפח אינו אוהל, ואינו מביא את הטומאה. **רַבִּי יוֹסֵי אֹמֵר: רֹאִין אֶת הַטְּמֵאָה** כלומר בודקים היכן מונחת הטומאה בגופו של הכלב, אם היא מונחת **מִכְּנֶגֶד הַמִּשְׁקוֹף וְלִפְנֵים** כלומר אם היא מונחת בחלק של הכלב שנמצא מן המשקוף ולפנים הבית - **הַבֵּית טָמֵא** אע"פ שאין בצווארו שיעור פותח טפח, לפי שטומאה טמונה בוקעת ועולה, ונמצא שהבית האהיל על הטומאה **מִכְּנֶגֶד הַמִּשְׁקוֹף וְלַחוּץ** ואם הטומאה נמצאת בחלק של הכלב שנמצא מהמשקוף ומחוץ לבית - **הַבֵּית טָהוֹר** אע"פ שיש בצווארו שיעור פותח טפח*. **רַבִּי אֶלְעָזָר אֹמֵר: פִּיּו לִפְנֵים** אם פיו של הכלב הוא בתוך הבית ואחוריו מחוץ לבית, וכן הטומאה נמצאת בתוך הכלב בחלק שנמצא מחוץ לבית- **הַבֵּית טָהוֹר** לפי שהטומאה יוצאת דרך שוליו, היינו דרך בית הרעי (היינו המקום ממנו יוצאת הצואה) שכן דרכו של כל מאכל לצאת לאחר העיכול דרך שם, והואיל ואחוריו של הכלב נמצאים מחוץ לבית הבית טהור**, **פִּיּו לַחוּץ** ואם פיו של הכלב מחוץ לבית ואחוריו נמצאים בתוך הבית - **הַבֵּית טָמֵא, שֶׁהַטְּמֵאָה יוֹצֵאת דְּרָךְ שׁוּלְיוֹ** כמו שביארנו לעיל, ולפי שאחוריו נמצאים בתוך הבית - הבית טמא. **רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בִּתְרִיא אֹמֵר: בֵּין כֶּךָּ וּבֵין כֶּךָּ** בין שפיו בתוך הבית ובין שפיו בחוץ, בין שהטומאה נמצאת מכנגד המשקוף ולפנים ובין שהיא כנגד המשקוף ולחוץ, בין שיש בצווארו פותח טפח ובין שאין - בכל אופן **הַבֵּית טָמֵא** לפי שהטומאה יוצאת משני הצדדים, גם דרך פיו וגם דרך בית הרעי. שואלת המשנה **כִּפָּה** זמן **תְּשֻׁהָ** הטומאה (בשר המת) **בְּמַעְיוֹ** של הכלב קודם שימות ולא תטמא עוד, משום שיהיה בשר המת שאכל נחשב כמעוכל, עונה המשנה **שְׁלֹשָׁה יָמִים מֵעַת לְעַת***** משעה שאכל את בשר המת, היינו 72 שעות, וזהו זמן עיכולו של הכלב****. **בְּעוֹפוֹת וּבְרִגְלִים** שאכלו בשר מת, זמן עיכולם הוא, **כִּדִּי שֶׁתִּפּוֹל לְאוֹר וְתִשְׂרָף** כשיעור הזמן שתיפול הטומאה שאכלו לאש ותישרף **דְּבַרִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן. רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בִּתְרִיא אֹמֵר: בְּעוֹפוֹת וּבְרִגְלִים** זמן עיכולם הוא: **מֵעַת לְעַת** יממה שלמה, היינו עשרים וארבע שעות מלאות, והוא הדין בכל בהמה.

*בגמרא חולין (קכ"ו, ע"א) מפרש רבא שרבי יוסי חולק במשנתנו בשני דברים על רבי מאיר, (א) רבי מאיר סובר שאם יש ברוחב צוואר הכלב פותח טפח, מביא את הטומאה, ורבי יוסי שחולק עליו סובר שאין הטומאה נכנסת לבית אלא אם כן יש פותח טפח בחלל הצוואר, ולכן הוא אומר רואין את הטומאה - אם תוכל להיכנס דרך הצוואר לבית שדווקא אם יש בחלל הצוואר פותח טפח הטומאה הנכנסת דרך הצוואר לבית, אבל אם אין בחלל הצוואר פותח טפח אע"פ שיש ברוחב הצוואר פותח טפח, הבית טהור. (ב) לדעת רבי מאיר כל האסקופה נחשבת כלפנים, אפילו החלק שהוא מחוץ למשקוף, ורבי יוסי סובר שהאסקופה נחשבת כלפנים רבי בחלק שהוא מן המשקוף ולפנים, ולכן הוא אומר מכנגד המשקוף ולפנים, כלומר אם פיו של הכלב מונח מן המשקוף ולפנים, הבית טמא כשיש בחלל הצוואר טפח על טפח, ואם מכנגד המשקוף ולחוץ - הבית טהור.

**רבי אלעזר מדבר בכלב שאין בחלל צווארו פותח טפח, לפיכך אין אומרים שהטומאה נכנסת לבית דרך הצוואר.

***מעט לעת - מעט לעת שווה 24 שעות מדויקות, ובמשנתנו הכוונה עד שיעברו 72 שעות משעה שאכל הכלב מבשר המת.

****ובגמרא במסכת שבת נכתב "גלוי וידוע לפני הקב"ה שמוזנותיו של הכלב מועטים, לפיכך משהה אכילתו בתוך מעיו שלושה ימים"